

Liite 6: Metallipakkaukset ja pienmetalli

1. Määritelmät

Tässä sopimusliitteessä seuraavilla termeillä on seuraava merkitys;

”pienmetalli”	tarkoittaa kotitalouksissa käytettäviä pienmetalliesineitä kuten kattiloita, pannuja, aterimia, saksia, käsityökaluja, ja muita pieniä metalliesineitä (esim. nauvoja, ruuveja, heloja ym.), joiden jätehuollon järjestäminen kuuluu kunnan vastuulle.
”metallipakkaus”	tarkoittaa tyhjiä tinapelti-, alumiini-, ja teräspakkauksia, joiden jätehuollon järjestäminen kuuluu tuottajien vastuulle.
”metallijäte”	tarkoittaa kotitalouksien pienmetallia ja metallipakkauksia kerättyinä yhdessä (yhteiskeräys).
”vastaanottoterminaali”	tarkoittaa tuottajayhteisön osoittamaa vastaanottopaikkaa, jonne Kunta toimittaa metallijätteen.
”kierrätysoperaattori”	tarkoittaa Tuottajayhteisön tai Kunnan kanssa sopimussuhteessa olevaa toimijaa, joka kierrättää metallijätteen. Kierrätysoperaattori voi toimia myös vastaanottoterminaalina.

2. Metallijätteen yhteiskeräys kiinteistöiltä

Kunta ja Tuottajayhteisö järjestävät kiinteistöittäisen metallijätteen yhteiskeräyksen siten, että kotitalouksien metallipakkaukset ja pienmetalli kerätään yhdessä, eli samoissa keräysvälineissä osapuolten yhteistyössä valmistelemien lajitteluohjeiden mukaisesti.

3. Metallijätteen vastaanottoterminaalit

Kunta toimittaa kaiken yhteiskeräyksessä keräämänsä metallijätteen Tuottajayhteisön osoittamaan vastaanottoterminaaliin. Tuottajayhteisön tulee osoittaa Kunnan keräämälle metallijätteelle vähintään yksi vastaanottoterminaali kunnallisen jätelaitoksen toimialueella tai muutoin kiinteistökeräyksen järjestämisen kannalta kohtuullisen etäisyyden päästä. Terminaalien aukioloaikaajat ja kiinteistökeräyksessä käytetyt kuormausajat sovitetaan yhteen mahdollisuuksien mukaan. Tuottajayhteisön on ilmoitettava vastaanottoterminaalia koskevista muutoksista kohtuullisessa ajassa ennakoon.

Vastaanottoterminaali voi olla

a) Tuottajayhteisön sopima kierrätysoperaattori ja Kunnalle osoittama vastaanottoterminaali,

b) Kunnan sopima ja Tuottajayhteisön hyväksymä kierrätysoperaattori ja vastaanottoterminaali

Kunnan tulee ennen kierrätysoperaattorin kanssa tehtävää sopimusta varmistaa Tuottajayhteisön hyväksyntä kierrätysoperaattorin ja vastaanottoterminaalien valinnalle. Kunta ja Tuottajayhteisö laativat kierrätysoperaattorista ja vastaanottoterminaalista erillisen sopimuksen, jossa sovitaan kirjallisesti materiaalihyvitysten jakamisesta ja

raportoinnissa käytettävästä jako-osuudesta, mahdollisesti käytettävästä koostumustutkimuksen tiedosta, kierrätysoperaattorin laatuvaatimuksista, vastaanottoterminaalin liittämisestä osaksi Tuottajayhteisön metallijätteen vastaanottoterminaaliverkostoa sekä muista tarvittavista asioista.

c) muu Tuottajayhteisön ja Kunnan sopima vastaanottoterminaali

4. Metallijätteen laatu

Tuottajayhteisön ja Kunnan yhteinen tavoite on metallijätteen kierrätyskelpoinen laatu ja rejektin vähentäminen. Tuottajayhteisö ja Kunta määrittelevät yhteistyössä toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi.

Metallijätteen laadun määrittely

Tavoitteena on se, ettei metallijäte sisällä

- vaarallista jätettä,
- paineellisia astioita esim. palosammuttimet,
- aseiden hylsyjä, ammuksia,
- säteileviä laitteita,
- elektroniikkaa,
- runkopatjoja,
- asbestia sisältäviä tuotteita esim. vanhat uunit,
- renkaita, kumitelakettuja,
- merkittävästi muuta lajitteluohjeen vastaista jätettä

Metallijätteen laatua seurataan Tuottajayhteisön osoittamassa vastaanottoterminaalissa kuormakohtaisesti, ellei Kunnan ja kierrätysoperaattorin välisessä sopimuksessa ole sovittu toisin. Vastaanottotarkastukseen liittyvä prosessi on seuraava:

- Kuormat tarkastetaan vastaanotettaessa vastaanottoterminaalissa.
- Jos kuormassa havaitaan vaarallista jätettä tai merkittävästi muuta lajitteluohjeen vastaista jätettä, kuorma voidaan hylätä ja pitää erillään.
- Hylätystä kuormasta ilmoitetaan välittömästi Kunnalle. Ilmoitukseen liitetään kuormasta otetut kuvat, joilla hylkäysperusteet osoitetaan.
- Kunta voi noutaa hylätyn kuorman viikon kuluessa ilmoituksesta, jonka jälkeen Tuottajayhteisö järjestää sille käsittelyn ja laskuttaa syntyvät kustannukset Kunnalta.
- Kunta voi ilmoittaa tyytymättömyytensä kuorman hylkäämiseen kahden arkipäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut Tuottajayhteisön ilmoituksen. Tällöin kuorma tutkitaan ja epäpuhtauksien määrä selvitetään.
- Kunta vastaa analysoinnin ja jätteenkäsittelyn kustannuksista, jos hylkäysperusteet täyttyvät. Muussa tapauksessa Tuottajayhteisö vastaa kustannuksista.
- Tuottajayhteisö voi pyytää Kunnalta toimenpidesuunnitelman laadun parantamiseksi. Suunnitelma on esitettävä kuukauden kuluessa ja pantava toimeen suunnitelman mukaiset toimet. Suunnitelma ja sen toteuttamiseksi suoritettut toimet annetaan tiedoksi Tuottajayhteisölle. Suunnitelman toteutumista seurataan yhteistyössä.

Mikäli lajitteluohjeiden vastainen jäte vaikeuttaa toistuvasti kierrätystä esimerkiksi poikkeamia yli 2 krt/puolivuositain, Kunta ja Tuottajayhteisö neuvottelemat korjaavista toimenpiteistä yhteisesti ja Kunnan oikeudesta saada Tuottajayhteisön maksamaa korvausta.

5. Tuottajayhteisön maksama korvaus

Tuottajayhteisön maksamaa korvausta (€/t) ei toistaiseksi porrasteta jätteen laadun eikä asukasta kohden kerätyn määrän perusteella. Tästä voidaan sopia myöhemmin, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

6. Metallijätteen keräys

Kunnan on noudatettava seuraavia ohjeita järjestäessään metallijätteen keräystä asuinkiinteistöiltä:

- Kerätty metallijäte toimitetaan Tuottajayhteisön osoittamaan vastaanottoterminaaliin.
- Metallijätettä välivarastoidessa ennen vastaanottoon tuomista metallijätteen laatu ei saa huonontua ja kustannuksista vastaa Kunta.
- Jos kerätty metallijäte puretaan ennen Tuottajayhteisön vastaanottoterminaalia, se on tehtävä pinnoitetulle alustalle, joka on erotettu ympäristöstään esimerkiksi seinäkerakentein. Näin estetään se, että kerätyn metallijätteen joukkoon päätyisi epäpuhtauksia kuten kiviä, hiekkaa tai muuta jätettä. Tuottajayhteisö voi auditoida välivarastointipaikkoja.

7. Metallijätteen lajitteluohje

Metallijätteen lajitteluohjeilla tarkoitetaan kulloinkin voimassa olevaa metallijätteen valtakunnallista lajitteluohjetta. Lajitteluohje laaditaan ja päivitetään yhteistyössä Tuottajayhteisön, KIVOn ja Kuntaliiton kesken.

8. Metallijätteen jaottelu pakkaus- ja pienmetalliin

Valtakunnallinen metallijätteen koostumustutkimus toteutetaan yhteistyössä Tuottajayhteisön tutkimusohjeen mukaisesti. Koostumustutkimus toteutetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään viiden (5) vuoden välein tai olemassa olevan lainsäädännön/asetuksien mukaisesti. Tuottajayhteisö, KIVO ja Kuntaliitto osallistuvat tutkimuksen kustannuksiin erikseen sovittavilla osuuksilla.

Metallijätteen koostumustutkimuksessa selvitetään:

- metallipakkausten ja muun pienmetallin sekä epäpuhtauksien osuudet (massaprosentit)
- osuudet sekä valtakunnallisesti että alueellisesti
- osuudet erikseen Tuottajayhteisön järjestämän aluekeräyksen ja Kunnan järjestämän kiinteistökeräyksen osalta

Kyseisten tutkimusten tulokset Tuottajayhteisö, KIVO ja Kuntaliitto käyvät lävitse ja yhteistyössä laativat tarvittaessa suunnitelman laatua parantavien toimenpiteiden toteuttamisesta. Osapuolet tarvittaessa yhteistyössä kehittävät koostumustutkimusmenetelmää.

Mikäli Kunta haluaa poiketa edellä esitetyn metallijätteen koostumustutkimuksen tuloksista myyntitulojen jakamisessa ja raportoinnissa, on tästä sovittava Tuottajayhteisön kanssa. Tällöin Kunta noudattaa virallista tutkimusohjetta ja vastaa koostumustutkimuksen kustannuksista. Kunta ja Tuottajayhteisö sopivat, käytetäänkö myyntitulojen ja jätemäärien raportoinnissa Tuottajayhteisön alueellista osuustietoa vai Kunnan toteuttaman lajittelututkimuksen tuloksia.

Kierrätysoperaattorin kanssa sopimussuhteessa olevan osapuolen tulee varmistaa, että kierrätysoperaattori toimittaa tiedot tilastointia ja raportointia varten suoraan Kunnalle ja Tuottajayhteisölle vastaanotetusta metallijätteen määristä.

9. Metallijätteen materiaaliyhvitysten jako kiinteistöittäisessä keräyksessä

Pienmetallin ja metallipakkausten materiaaliyhvitykset jaetaan Kuntien ja Tuottajayhteisön kesken metallijätteen koostumustutkimuksen osoittamien osuuksien mukaisesti tämän liitteen

kohdassa 11 määritellyillä painotetuilla keskiarvoilla (52 % pakkausmetallia ja 48 % pienmetallia). Selvyyden vuoksi todetaan, että jako koskee

- kunnan järjestämää, yhteistyösopimuksen piirissä olevaa kiinteistökeräystä (vähintään 5 huoneistoa tai jätehuoltomääräyksissä määrätty tätä suurempi huoneistomäärä) sekä
- kunnan järjestämää täydentävää kiinteistökeräystä (alle jäteasetuksen mukaisten velvoiterajojen olevat kiinteistöt sekä ns. vapaaehtoinen kiinteistökeräys).

Koostumustutkimuksilla tuotettu tieto metallipakkausten ja pienmetallin osuuksista toimitetaan Kierrätysoperaattoreille metallijätteen materiaaliyhvytysten jakamiseksi Kunnan ja Tuottajayhteisön välillä ja metallimäärien raportoimiseksi. Koostumustutkimuksen alueellista osuustietoa käytetään ensisijaisesti ja toissijaisesti valtakunnallista keskiarvoa, jos todetaan ettei alueellinen tieto kohdistu oikein. Osuustietona käytetään Kunnan toteuttaman erillisen koostumustutkimuksen tietoa, mikäli tästä on erikseen sovittu Tuottajayhteisön kanssa.

Se osapuoli, joka on tehnyt kierrätysoperaattorin kanssa sopimuksen vastaanotosta, ilmoittaa kierrätysoperaattorille kirjallisesti ennen kunkin kalenterivuoden alkua kunakin kalenterivuonna käytettävän jakosuhteen, jonka mukaisin osuuksin kierrätysoperaattori jakaa metallin materiaaliyhvytykset osapuolten kesken.

Kierrätysoperaattori jakaa metallijätteen materiaaliyhvytyksen Kunnan ja Tuottajayhteisön kesken noudattaen edellä mainittua jakosuhdetta.

10. Metallijätteen kiinteistöttäisen keräyksen ja kuljetuksen kustannusten jaottelu

Koostumustutkimuksilla tuotettu tieto metallipakkausten ja pienmetallin osuuksista huomioidaan Tuottajayhteisön korvausvastuulla olevan kiinteistökeräyksen kustannusten laskennassa. Tuottajayhteisön korvausvastuu rajoittuu metallipakkausten valtakunnalliseen osuuteen metallijätteessä käytettäessä Liitteessä 8 määriteltyä laskentakaavaa.

Liitteessä 8 määritelty laskentakaava on metallijätteen yhteiskeräyksen osalta seuraava:

Tuottajien korvaus kunnille €/a = $0,8 * (A + c * B) - A$, joka jaetaan vastaanotettujen jätemäärien (€/t) perusteella ottaen huomioon "kerätty jätemäärä ja alueelliset olosuhteet"

missä A = tuottajien järjestämän jätehuollon kustannus (= tuottajayhteisöjen ja RINKIn kustannukset)

B = kuntien järjestämän jäteasetuksen mukaisen (vähintään 5 asuinhuoneistoa) kiinteistökeräyksen ja kuljetuksen kustannus

c = metallipakkausten valtakunnallinen osuus metallijätteessä

Tuottajayhteisö ei osallistu Kunnan mahdollisesti järjestämästä täydentävästä kiinteistökeräyksestä (alle jäteasetuksen mukaisten velvoiterajojen olevat kiinteistöt sekä ns. vapaaehtoinen kiinteistökeräys) aiheutuviin kustannuksiin.

11. Metallijätteen aluekeräyksen ja täydentävän kiinteistökeräyksen materiaaliyhvytykset ja kustannukset

Osapuolet toteavat, että useat materiaaliyhvytysten ja kustannusten jakoon vaikuttavat seikat, kuten Rinki-ekopisteverkoston tiheys sekä Kuntien täydentävän aluekeräyksen laajuus tuottajan korvausvastuun alkaessa 1.7.2023, eivät ole olleet alkuperäistä yhteistyösopimusta 22.12.2021 allekirjoitettaessa tiedossa.

Tästä syystä osapuolet ovat sopineet, että metallijätteen aluekeräyksen materiaaliyhvytysten ja kustannusten jakoa koskevat sopimusneuvottelut käynnistetään viimeistään 1.1.2023.

Tavoitteena on, että metallijätteen aluekeräystä koskeva sopimus saadaan neuvoteltua 1.7.2023 mennessä ja se tulisi voimaan viimeistään 1.1.2024. Neuvotteluiden tarkoituksena on sopia Kunnan ja Tuottajayhteisön lakisääteisten velvoitteiden mukaisesta materiaaliyhvytysten ja kustannusten jaosta. Kustannuksia määriteltäessä otetaan lähtökohdaksi kustannustehokas keräys.

Siihen asti, kunnes neuvoteltu aluekeräystä koskeva sopimus tulee voimaan, noudattavat Tuottajayhteisö ja Kunnat voimassa olevia aluekohtaisia sopimuksia ja toimintamalleja. Mikäli aluekohtaisesti ei ole muuta sovittu, noudatetaan seuraavaa toimintatapaa:

- Kunnan mahdollisesti järjestämästä täydentävästä aluekeräyksestä peräisin oleva metallijätteen myyntitulo on täysimääräisesti kunnan.
- Tuottajayhteisön järjestämästä aluekeräyksestä (Rinki-Ekopisteverkosto) peräisin oleva metallijätteen myyntitulo on täysimääräisesti tuottajayhteisön.

Kunta ei osallistu Tuottajayhteisön järjestämän aluekeräyksen (Rinki-Ekopisteverkosto) kustannuksiin eikä Tuottajayhteisö osallistu Kunnan täydentävän aluekeräyksen kustannuksiin.

Yhteistyösopimuksen määrittelemä seurantaryhmän alaisuudessa toiminut sopijapuolten edustajista koostunut ryhmä kävi yhteistyösopimuksen metalliliitteessä määritellyt neuvottelut metalliliitteen päivittämisestä 16.12.2022-5.4.2023. Ryhmän ehdotus toimitettiin yhteistyösopimuksen seurantaryhmän käsiteltäväksi ja seurantaryhmä hyväksyi metalliliitteen muutosehdotuksen 9.5.2023 lähettäväksi Sopijapuolten hyväksyttäväksi.

Metallijätteen aluekeräyksen ja kuntien jäteasetuksen vaatimuksia laajemman, ns. täydentävän kiinteistökeräyksen kustannusten jaosta sovitaan seuraavaa:

Kunnat eivät osallistu RINKI-ekopistekeräyksen pienmetallin keräyskustannuksiin. Tuottajayhteisö saa pitää RINKI-ekopistekeräyksen metallijätteen myyntitulot kokonaisuudessaan.

Tuottajayhteisö ei osallistu Kuntien järjestämän täydentävän aluekeräyksen ja täydentävän kiinteistökeräyksen metallipakkausten keräyskustannuksiin. Metallijätteen myyntitulot jaetaan Tuottajayhteisön ja Kuntien kesken valtakunnallisen koostumustutkimuksen tulosten perusteella lasketulla painotetulla keskiarvoprosentilla. Painotettu keskiarvo muodostuu kiinteistökeräyksen koostumustutkimuksen tuloksista ja aluekeräyksen koostumustutkimuksen tuloksista siinä suhteessa kuin jätettä on kaikkiaan kerätty tonneina. Nämä jako-osuudet ovat 9.5.2023 (52 % pakkausmetallia ja 48 % pienmetallia)

Metallijätteen joukossa olevan rejektin (epäpuhtauksien) oletetaan jakautuvan 50/50 pienmetallin ja pakkausten kesken.

Edellä kuvattu valtakunnallinen toimintamalli astuu voimaan 1.1.2024.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 5 pages before this page

Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 5 sider før denne side

Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende